

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Abermaw
DYDDIAD	26ain Mawrth 2019
TEITL	Adroddiad yr Harbwrfeistr
AWDUR	A.G. Jones Harbwrfeistr Abermaw

1. Materion Mordwyo

- 1.1. Mae'r cymhorthion mordwyo sy'n marcio'r sianel ddynesu at harbwr Abermaw wedi aros yn eu lle yn ystod misoedd y gaeaf. Er hynny, achosodd storm 'Freya' i'r marc starbord llaw oedd yn amddiffyn y bibell arllwysfa carthion yn safle 52°43.60'N 004° 04.42'W i gael ei olchi i'r lan. Cyflwynwyd Hysbysiad Lleol i Forwyr am y cymhorthydd mordwyo yma a hyderir y bydd y bwi yn ôl yn ei le cyn gynted â phosib gyda chymorth Dŵr Cymru a Thŷ'r Drindod.
- 1.2. Mae'r Gwasanaeth yn parhau i fonitro'r angen i osod marc mordwyo ym mynedfa'r Harbwr i amddiffyn morwyr rhag traethell o gregyn gleision sy'n tyfu y tu mewn i'r morglawdd ac mae cynlluniau'n parhau i roi marc mordwyo ychwanegol rhwng Craig y Perch a morglawdd yr harbwr i wella diogelwch mordwyo.
- 1.3. Mae'r darlun presennol o'r sianel fordwyo yn debyg i'r un a gyflwynwyd ym mis Medi diwethaf. Disgwylir i arolygon pellach o'r sianel y gellid ei mordwyo gael eu cynnal cyn y Pasg a bydd unrhyw waith angenrheidiol i symud marciau'r sianel yn cael ei wneud wedi hynny. Mae'r Gwasanaeth yn archwilio'r sianel yn rheolaidd ar lanw isel yn ogystal â defnyddio cwch yr harbwr pan fo hynny'n ymarferol i gynnal arolygon, i geisio sicrhau bod y cymhorthyddion mordwyo yn y lle mwyaf addas.

2 Materion Gweithredol

- 2.1. Yn ystod Ionawr a Chwefor mae gweithwyr Railtrack a chontractwyr cysylltiedig wedi bod yn cynnal archwiliad manwl o draphont Abermaw sy'n croesi dros yr aber. Nodwyd y bydd angen newid dros 1700 darn o goed ynghyd â gwaith arall, er mwyn cynnal y draphont hanesyddol yma. Disgwylir i'r gwaith angehrheidiol ar y draphont cael ei ymgymryd dros gyfnod o dair blynedd. Hyd yma, nid ydym wedi derbyn unrhyw hysbysiad gan y Gwasanaeth ynglŷn â phryd fydd y gwaith yn dechrau.
- 2.2. Fel y llynedd, rhagwelir y bydd archwiliad o angorfeydd ymwelwyr i'r harbwr yn cael ei gynnal i baratoi ar gyfer y tymor a ddaw. Cynhelir archwiliad o'r angorfeydd 'Trot' sy'n eiddo i'r Cyngor gan yr harbwrfeistr, gyda chymorth gweithwyr eraill o'r Gwasanaeth.
- 2.3. Bydd Awudurdod yr Harbwr yn parhau i ymgymryd â gwaith i dynnu angorfeydd anniogel a segur sy'n bresennol yn yr harbwr. Yn unol â hyn dymuna'r gwasanaeth atgoffa defnyddwyr yr harbwr o'r angen i gydymffurfio gyda Is-ddeddf Rhif 5 o Is-ddeddfau Harbwr Aberdyfi ac Abermaw sy'n datgan:

"Bydd perchennog offer angori yn archwilio ei offer angori yn flynyddol i sicrhau ei fod mewn cyflwr da, a bydd yn dangos Tystysgrif i'r Cyngor i gadarnhau hyn wrth ymgeisio i ad-leoli'r angorfa".

- 2.4 O safbwynt y mater yma, mae'r Gwasanaeth yn edrych i gyflwyno Tystysgrif Cyflwr ddiwygiedig i offer angori ac mae copi yn amgaeedig er sylw'r Pwyllgor.
- 2.5 Fel rhan o adolygiad cyffredinol Is-ddeddfau Harbwr ar draws harbyrau Gwynedd, bydd adolygiad o Is-ddeddfau'r harbwr sy'n berthnasol i Harbwr Abermaw hefyd yn cael ei gynnal.

3 Cynnal a Chadw

- 3.1 Prynwyd dwy ysgol newydd a'u gosod ar wal yr harbwr yn lle'r ysgolion oedd angen eu newid. Bydd clustogau pren yn awr yn cael eu gosod ar yr ysgolion dan sylw.
- 3.2 Mae gwaith cynnal a chadw wedi ei ymgymryd ar rheiliau'r harbwr sydd yn gwarchod ochr y cei er bod mwy o ddifrod wedi digwydd yn ddiweddar a achoswyd gan gychod wedi angori. Bydd angen ymgymryd â rhagor o waith oherwydd hyn.
- 3.3 Mae gweithwyr y Gwasanaeth wedi ymgymryd â gwaith cynnal a chadw yn Nhrwyn Fairbourne gan gynnwys gosod arwyddion newydd yn eu lle.
- 3.4 Bydd yr Harbwrfeistr yn crynhoi'r rhaglen gwaith cynnal a chadw a wnaed yn Harbwr Abermaw yn ystod y cyfnod rhwng Hydref 2018 a Mawrth 2019.

4. Materion Eraill

- 4.1 **Arwyddion Diogelwch** Mewn partneriaeth â'r RNLI, bydd arwyddion diogelwch yn cael eu harddangos mewn manau strategol o amgylch yr harbwr yn barod ar gyfer y tymor a ddaw. Mae'r gwasanaeth yn ddiolchgar am y gwaith a wnaed o ran hyn gan Mr Trefor Lewis, RNLI.
- 4.2 **Lloc y Pysgotwyr.** Mae'r Gwasanaeth ar hyn o bryd yn cynnal adolygiad o Loc y Pysgotwyr a bydd yn ysgrifennu at ddeiliaid y lloc i ofyn iddynt symud gwastraff a deunyddiau diangen o'r safle. Wedyn, bydd y gwasanaeth yn ystyried atgyfnerthu marciau'r llinellau ar y lleiniau unigol yn y lloc.
- 4.3 **Parcio yn yr Harbwr.** Mae'r Gwasanaeth yn dal i weithio tuag at gael manau parcio dynodedig ar Ffordd y Compownd i helpu Gweithredwyr Masnachol a Deiliaid Ardal y Lloc ddal ati gyda'u gweithgareddau yn yr harbwr. Mae rheolaeth o'r ardal yn dal i gael ei drafod i atal y cyhoedd rhag parcio ar hap ac yn unrhywle, a dymuna Awdurdod yr Harbwr atgoffa defnyddwyr gwasanaeth o'r angen i ddefnyddio'r rhwystr ger mynedfa'r cyfleuster yn effeithiol.
 - 4.3.1 Byddwn yn parhau i ofyn am gymorth gan swyddogion gorfodaeth pan a phryd fo angen, i hwyluso mynediad rhwydd a di-rwystr i'r lithrfa i ddefnyddwyr yr harbwr o ran y marciau ffordd ger adeilad 'SS Dora'.
- 4.4 **Pontŵn yr Harbwr** Mae cynrychiolwyr o Ymddiredolaeth Cymuned Abermaw wedi cyfarfod gyda'r Uwch Swyddog Harbyrau a'r Harbwrfeistr am berchnogaeth a gweithrediad rheolaethol y pontŵn yn yr harbwr. Mae'r Gwasanaeth yn aros ar hyn o bryd am wybodaeth ysgrifenedig gan aelodau'r Ymddiredolaeth am y mater yma. Yn y cyfamser, ar gais Aelodau'r Ymddiredolaeth, mae'r Gwasanaeth wedi symud bysedd y pontŵn o draeth y Baddondy i'r lan iddynt dderbyn sylw.

- 4.4.1 Gobeithir y bydd aelod o'r grŵp sy'n ceisio sicrhau dyfodol y pontŵn yn gallu rhoi diweddariad yn y cyfarfod ar y sefyllfa gyfredol ynglŷn â dyfodol y pontŵn.
- 4.5 **Grisiau'r Harbwr:** Fel rhan o'r gwaith angenrheidiol ar ben gogleddol y Promenâd, mae staff o'r Uned Rheoli Perygl Llifogydd a'r Arfordir wedi rhoi gwybod y bydd gwaith atgyweirio i risiau carreg yr harbwr yn digwydd ar yr un pryd. Mae'r Gwasanaeth yn aros am gadarnhad ynglŷn â phryd fydd y gwaith yma'n dechrau.
- 4.6 **Clirio Tywod** Bydd y gwasanaeth yn gweithio gyda'r Adran Briffyrdd i symud tywod o'r promenâd ac Ynys y Brawd cyn y Pasg.
- 4.7 **Cadw cychod dros y Gaeaf.** Yn dilyn ymgynghoriad gyda Gwasanaeth Parcio'r Cyngor, rhoddwyd caniatâd i storio cychod ar y maes parcio ger y Ganolfan Hamdden am y cyfnod rhwng 1 Hydref i'r 31 Mawrth. Er i ni gael ceisiadau am y cyfleuster yma gan ddefnyddwyr yr harbwr, dim ond dau gwch sydd wedi bod yno. Rydym yn gobeithio y bydd y cyfleuster yn cael ei ddefnyddio i'r eithaf ar ddiwedd y tymor a ddaw.

5. **Digwyddiadau**

- 5.1 Hyd yma, mae ceisiadau wedi eu derbyn i gynnal y digwyddiadau isod yn Harbwr Abermaw yn 2019:-

- Ras y Tri Chopa (15fed Mehefin)
- Digwyddiad Elusenol Beiciau Dŵr Porthmadog - Abermaw - Aberdyfi (22ain Mehefin)
- Gŵyl Farcud (6-7fed Gorffennaf)
- Gŵyl Fwyd Abermaw (21ain Gorffennaf)
- Digwyddiad Motorcross (12-13eg Hydref)

Mae'r Gwasanaeth yn aros am fanylion o ran y digwyddiadau isod yn ystod y tymor a ddaw;

- Gŵyl Chwaraeon Padlo
- Cymdeithas Nofio 'Digwyddiad Hwrlibwrli'

- 5.2 Dymuna'r Gwasanaeth atgoffa aelodau ei bod yn hanfodol fod Awdurdod yr Harbwr yn cael gwybod am unrhyw ddigwyddiad arfaethedig yn yr Harbwr a dylid gofyn am ganiatâd, cyn gynted ag y bo modd.